

OKRUHY témat a doporučená literatura
k závěrečné zkoušce doplňujícího pedagogického studia
učitelství odborných předmětů
Pedagogika

- **Pedagogika jako vědní disciplína**
Předmět pedagogiky, vývoj oboru, spolupráce s jinými vědami. Disciplíny pedagogiky. Vysvětlení pojmů učení, výchova, vzdělávání, vyučování. Význam studia pedagogiky v rámci počátečního a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- **Informační zdroje v pedagogice**
Dělení informačních zdrojů. Informační zdroje specificky určené pro pedagogické obory (knihovny, pedagogické časopisy, internetové portály, důležité instituce). Význam práce s informacemi pro učitelskou profesi a jejich další využití v pedagogické praxi.
- **Pedagogický výzkum**
Druhy pedagogického výzkumu. Výzkumné strategie, plánování a realizace výzkumného šetření. Metody a techniky sběru dat. Význam pedagogického výzkumu pro učitelskou profesi a jeho využití v pedagogické praxi.
- **Vzdělávací systém**
Pojmy vzdělávací systém a školská soustava. Mezinárodní klasifikace stupňů vzdělávání ISCED 2013. Charakteristika české školského vzdělávacího systému – cíle a návaznost jednotlivých stupňů školské soustavy. Organizace vzdělávání na středních školách – stupně, typy škol a formy vzdělávání. Aktuální trendy a inovace ve vzdělávání na středních odborných školách.
- **Vývoj koncepcí vyučování**
Vymezení pojmů koncepce a pojetí výuky. Historické a moderní koncepce vyučování. Faktory, které působí změny v podobě vyučování a učení. Alternativní a inovativní pedagogické směry. Význam a vliv moderních technologií na učení a vyučování.
- **Obsah vzdělávání**
Definice pojmu kurikulum. Teorie vzniku kurikula – didaktická transformace. Vztah mezi vzděláváním, kvalifikací a trhem práce. Soustava oborů vzdělávání. Rámcový vzdělávací program.
- **Odborné vzdělávání**
Vymezení pojmu odborné vzdělávání. Skupiny oborů, soustava oborů vzdělání KKOV, kvalifikační stupně. Evropský rámec kvalifikací, Národní soustava kvalifikací, Národní soustava povolání. Pojem kompetence, odborné a klíčové kompetence.
- **Cíle výuky**
Cíle jako očekávané výsledky učení, vyučování a vzdělávání. Funkce cílů v procesu učení a vyučování. Dělení a formulace cílů.

- **Metody výuky**
Vysvětlení pojmu metoda výuky. Základní dělení metod (slovní, názorně demonstrační, praktické), příklady a aplikace v praxi. Souvislost mezi cíli výuky, metodami výuky a výsledky učení.
- **Aktivizující a komplexní metody výuky**
Vysvětlení pojmů aktivizující a komplexní metoda výuky. Dělení aktivizujících metod, jejich aplikace v praxi odborného vzdělávání.
- **Školní hodnocení a evaluace**
Školní hodnocení, druhy hodnocení, metody zjišťování výsledků učení, formy hodnocení. Pedagogická evaluace, postavení a úloha České školní inspekce; pravomoci České školní inspekce. Efektivita vzdělávacího procesu a možnosti jejího zvyšování. Kritéria pro hodnocení kvality vzdělávacích procesů. Didaktické zásady.
- **Osobnost žáka**
Individuální charakteristiky žáka a jejich dopad na učení a vyučování. Kognitivní a učební styl. Možnosti a metody individuálního přístupu k žákům v procesu vyučování. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami.
- **Osobnost učitele**
Charakteristika učitelské profese – legislativa, kvalifikační předpoklady, vlastnosti. Standard kvality profese učitele, etický kodex učitele. Kariérní řád a další profesní vzdělávání pedagogických pracovníků. Výchovné, vyučovací a interakční styly, typologie učitele.

Doporučená studijní literatura

- VOTAVA, Jiří. Úvod do pedagogiky: (ianua scholae reserata). Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Institut vzdělávání a poradenství, 2011, 203 s. ISBN 978-80-213-2229-5.
- PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ, Eliška a MAREŠ Jiří. Pedagogický slovník. 7., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2013, 395 s. ISBN 978-80-262-0403-9.
- KALHOUS, Zdeněk a OBST, Otto. *Školní didaktika*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009, 447 s. ISBN 978-80-7367-571-4.
- KASPER, Tomáš a Dana KASPEROVÁ. *Dějiny pedagogiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, 224 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2429-4.
- PASCH, Marvin. *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2005, 416 s. ISBN 80-7367-054-2.
- PETTY, Geoffrey. *Moderní vyučování*. 6., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2013, 562 s. ISBN 978-80-262-0367-4.
- PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2013, 483 s. ISBN 978-80-262-0456-5.
- PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 4., aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015, 270 stran. ISBN 978-80-262-0872-3.
- CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. 254 stran. Pedagogika. ISBN 978-80-247-5326-3.